सुशासन समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली, २०८०

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः २०८०/०३/१२

बागमती गाउँपालिकाको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखी, सेवामुखी, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउनका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ परिच्छेद ५ को दफा २२ बमोजिम गठित लेखा समितिको काम, कर्तव्य, अधिकार तथा कार्य सञ्चालनलाई व्यवस्थित गर्नको लागि बागमती गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधिलाई नियमित गर्न बनेको ऐन २०७५ को दफा (४) तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ (२) बमोजिम गाउँसभाले **सुशासन समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली, २०८०** स्वीकृत गरेको छ ।

भाग-१
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यो नियमावलीको नाम **सुशासन समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली, २०८०** रहेको छ ।

(२) यो नियमावली स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,

(१) “गाउँपालिका” भन्नाले बागमती गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

(२) “नियमावली” भन्नाले सुशासन समितिको कार्य सञ्चालन नियमावली, २०८० लाई सम्झनु पर्दछ ।

(३) “कार्यालय” भन्नाले बागमती गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरु समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।

(४) “समिति” भन्नाले गाउँसभाबाट गठित लेखा समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

(५) “अध्यक्ष” भन्नाले बागमती गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

(६) “उपाध्यक्ष” भन्नाले बागमती गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

(७) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले बागमती गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

बागमती गाउँपालिका मकवानपुर

(८) “कार्यपालिका” भन्नाले बागमती गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

(९) “गाउँसभा” भन्नाले संविधानको धारा २२२ बमोजिम गठित बागमती गाउँपालिकाको गाउँसभालाई सम्झनु पर्दछ ।

(१०)) “पदाधिकारी” भन्नाले गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिकाका अन्य सदस्य सम्झनु पर्दछ ।

(११) “योजना” भन्नाले गाउँसभा, कार्यपालिका तथा विभिन्न समितिको निर्णयानुसार कार्यान्वयन भएका आयोजना तथा कार्यक्रम समेतलाई जनाउँछ । यस शब्दले विभिन्न निकायद्धारा बजेट बिनियोजन भई गाउँपालिकाको प्रत्यक्ष रेखदेखमा सञ्चालन भएका योजना तथा कार्यक्रमहरु समेतलाई बुझाउने छ ।

(१२) “राजस्व” भन्नाले गाउँपालिकाले कानून बमोजिम संकलन गर्न पाउने कर, दस्तुर, शुल्क, महसुल र सो वापतको जरिवानालाई जनाउँछ ।

(१३) “वार्षिक बजेट” भन्नाले गाउँपालिकाको निर्शत, सर्शत, विशेष, वित्तिय सामानिकरण अनुदान, राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने अनुदान र आन्तरिक आय समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।

(१४) “बेरुजु” भन्नाले कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्यसम्पन्न नभएर फरक पर्न गएको अवस्थालाई सम्झनु पर्दछ ।

(१थ) “आर्थिक अनियमितता” भन्नाले आर्थिक नियमानुसार काम सम्पन्न नभएको अवस्थालाई जनाउँछ ।

(१६) “ लेखापरीक्षण” भन्नाले कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्य सम्पन्न भए नभएको तथा नियम संगत छ छैन भनेर गरिने परीक्षण सम्झनु पर्दछ ।

भाग — २
सुशासन समितिको गठन

३. सुशासन समितिको गठनः (१) गाउँपालिकाको शासन व्यवस्थालाई थप जनमुखी, सेवामुखी, जनउत्तरदायी र पारदर्शी तुल्याई वित्तिय सुशासन कायम गराउने उद्देश्यका साथ गाउँसभाबाट देहाय बमोजिमको सुशासन समिति गठन गरिनेछ ।

(क) गाउँसभा दस्यहरु मध्ये सभाले छनौट गरेको १ जना — संयोजक

(ख) गाउँ सभाको सदस्य मध्येबाट दुईजना — सदस्य

समितिमा संयोजक तथा सदस्य मनोनयन गर्दा कम्तीमा एक जना महिलालाई मनोनयन गरिनेछ ।

(२) गाउँपालिकाको प्रशासन शाखाका प्रमुखले लेखा समितिको सचिवका रुपमा काम गर्नेछन ।

(३) समितिको बैठकमा समितिका संयोजकले गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत आवश्यकता अनुसार विषयगत संयोजक र गाउँपालिकाका शाखा प्रमुखलाई आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

(४) समितिको पदावधि गठन भएका मितिदेखि यो गाउँसभाको कार्यकाल रहेसम्म वा गाउँसभाले परिवर्तन गर्न आवश्यक नठानेसम्म रहनेछ ।

भाग—३

सुशासन समितिको काम,कर्तव्य र अधिकार

४. सुशासन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः (१) नियम ३ बमोजिम गठन हुने सुशासन समितिले देहायका विषयक्षेत्रमा अध्ययन, अवलोकन र निरीक्षण गरी गाउँकार्यपालिकालाई राय, सल्लाह, सुझाव र गाउँकार्यपालिका तथा गाउँसभा समक्ष प्रतिवदेन पेश गर्नेछ ।

(क) गाउँकार्यपालिका र गाउँसभाबाट स्वीकृत नीति, कार्यक्रम, बजेट र अन्य निर्णयहरुको कायान्वयन अवस्था र सुधारका उपायहरु,

(ख) सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षणको अवस्था र सुधारका उपायहरु,

(ग) गाउँसभा र गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत ऐन, नियम, कार्यविधि, मापदण्ड आदिको पालना एवं कार्यान्वयनको अवस्था र सुधारका उपायहरु,

(घ) गाउँकार्यपालिका कार्यालय, यसका विभिन्न शाखाहरु र वडास्तरबाट हुने सेवाप्रवाह र कार्यसम्पादनको अवस्था र सुधारका उपायहरु,

बागमती गाउँपालिका मकवानपुर

(ङ) गाउँपालिकाको कामकावाही, सेवप्रवाह, विकास निर्माण लगायतका कामहरुमा पारदर्शिता, सहभागिता, जवाफदेहिता, कानूनसम्मत र जनमुखी भएनभएको अवस्था र सुधारका उपायहरु,

(च) गाउँपालिका विरुद्ध अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, हेलो सरकार जस्ता निकायमा परेका उजुरी, गुनासा र निवेदनहरुको अध्ययन गरी कार्यान्वयनको अवस्था र सुधारका उपायहरु,

(छ) गाउँक्षेत्रमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनको अवस्था र सुधारका उपायहरु,

(ज) स्थानीय तहलाई संघ र प्रदेश सरकारबाट भएका परिपत्र र निर्देशनहरुको पालना र कार्यान्वयनको अवस्था र सुधारका उपायहरु,

(झ) गाउँपालिकाका निर्वाचित प्रतिनिधिले गरेका सार्वजनिक प्रतिबद्धता र तिनको कार्यान्वयनको अवस्था र सुधारका उपायहरु,

(ञ) गाउँसभाले तोकेका अन्य विषय र क्षेत्रहरु,

(ट) समितिले आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र रही गरेका कामहरुको प्रतिवेदन चौमासिक रुपमा गाउँकार्यपालिका समक्ष र अर्धवार्षिक रुपमा गाउँसभासमक्ष पेश गर्नुपर्ने छ ।

५. सुशासन समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था र सुविधा : (१) समितिको बैठक कम्तीमा दुई महिनामा एक पटक बस्नेछ ।

(२) सुशासन समितिको बैठकमा भाग लिए बापत सुशासन समितिका सदस्य र आमन्त्रीत पदाधिकारीले कार्यपालिका सदस्यले कार्यपालिका बैठकमा भाग लिए वापत पाउने बैठक भत्ता सरह बैठक भत्ता पाउनेछन ।

(३) सुशासन समितिले आफ्नो वार्षिक कार्यतालिका बनाई नगरसभाबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गराउन पर्नेछ ।

भाग—४
सुशासन समितिका पदाधिकारीले पालना गर्नुपर्ने आचरणहरु

६.सुशासन समितिका संयोजक र सदस्यहरुले पालना गर्नु पर्ने सामान्य आचरणहरु निम्नानुसार रहनेछ ।

(१) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनका मान्य सिद्धान्त विपरित सावर्जनिक वक्तव्य दिन नहुने ।

(२) स्थानीय शासन र संविधानको सिद्धान्त तथा नीतिको विपरित हुने गरी स्थानीय तहको स्वायत्ततालाई अनादर गर्ने कुनै काम गर्न नहुने ।

(३) गाउँवासी प्रतिको उत्तरदायित्वलाई अस्वीकार गर्न नहुने ।

(४) गाउँपालिका र साझेदार संघ संस्थासँगको कानून बमोजिमको सम्बन्धमा खलल पर्ने जस्ता कुनै लेख, समाचार, भाषण, वक्तव्य प्रकाशन वा प्रशारण गर्न वा गराउनु हुँदैन । तर यस कुराले कुनै जनप्रतिनिधिलाई उ॰लेखित विषयमा अनुसन्धानमूलक कुनै लेख रचना प्रकाशित गर्न रोक लगाएको मानिनेछैन ।

(५) गाउँपालिकाका साधनश्रोतको दुरुपयोग गर्न नहुने,

(६) प्रचलित ऐन नियमले तोकेको जिम्मेवारीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गराउनु पर्ने,

(७) राजनीतिक आस्था एवं सामाजिक भेदभावले बढावा पाउने व्यवहार गर्न नहुने

(८) कार्य जिम्मेवारी प्रदान गर्दा भेदभाव गर्न नहुने

(९) कसैको स्वाभिमान र अस्तित्वमा आँच आउने व्यवहार गर्न नहुने

(१०) विद्यमान सामाजिक मान्यता विरुद्धका आचरण गर्न नहुने तथा लैङ्गिक समानतामा आँच आउने व्यवहार गर्न नहुने

(११) समितिका सदस्यहरुले कुनै बिषयको अध्ययन तथा अनुसन्धानको सिलसिलामा जानकारी भएको बिषयमा सार्वजनिक रुपमा संचार माध्यमलाई जानकारी गराउने, वक्तव्य दिने वा कुनै किसिमबाट सार्वजनिक गर्न पाईने छैन ।

भाग—५
विविध

७. प्रचलित कानून बमोजिम हुने : यस नियमावलीमा उल्लेख भएका प्रवधानहरु यसै नियमावली बमोजिम हुने र यसमा उल्लेख नभएका विषयको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

बागमती गाउँपालिका मकवानपुर

८. बाधा अडकाउ फुकाउ : यस नियमावली कार्यान्वयनमा कुनै वाधा अडचन आएमा गाउँसभाको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

९. संशोधन तथा खारेजी : यो नियमावलीको संशोधन वा कुनै नियम खारेजी गर्नु परेमा गाउँसभाले निर्णय गरी आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ ।

बागमती गाउँपालिका मकवानपुर